

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 34053
Nom: Metodologia arqueològica
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau en Història	Facultat de Geografia i Història	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau en Història	Metodologia Arqueològica	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

GALLELLO - GIANNI

DIEZ CASTILLO AGUSTIN ANGEL

MACHAUSE LOPEZ SONIA

RESUM

Aproximació als mètodes científics que permeten conèixer el procés cultural a través de l'anàlisi de les restes arqueològiques.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi ha cap restricció.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Capacitat d'organització i planificació

Capacitat de comunicar-se i argumentar en forma oral i escrita en la pròpia llengua, d'acord amb la terminologia i les tècniques usades en la professió

Capacitat de llegir, analitzar i interpretar el registre arqueològic

Compromís amb el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones

Coneixement i habilitat per a usar els instruments de recopilació d'informació, com catàlegs bibliogràfics, instruments d'arxiu i referències electròniques.

Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat

Consciència que el debat i la investigació històrics estan en contínua construcció

Habilitats interpersonals

Sensibilitat envers temes mediambientals

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Què és l'Arqueologia?

Els orígens de l'arqueologia: pioners i pioneres. Intervencions arqueològiques: prospecció i excavació. Corrents teòrics. Interdisciplinarietat. Difusió i arqueologia social.

2. El temps

Principis de datació estratigràfica. Cronologia relativa i absoluta. Mètodes de datació.

3. Arqueologia Funerària i el Món de les Idees

Identificació de les pràctiques rituals en contextos arqueològics. Arqueologia de la mort: metodologia per a l'anàlisi de les restes funeràries. Relacions socials. La transmissió de les idees: llenguatge, simbolisme, art

i escriptura.

4. El Territori, l'Intercanvi i el Comerç

Les societats i els seus llocs d'hàbitat. Evidències arqueològiques dels materials constructius. Ocupació del territori: models d'anàlisi. Mobilitat i intercanvi.

5. Paisatge, Recursos i Producció

Com reconstruir el paisatge. Relació entre els humans i el seu medi. Bioarqueologia. La subsistència: de la caça a l'agricultura. L'evolució tecnològica i els processos productius.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Altres activitats	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	32,00
Estudi i treball autònom	3,00
Preparació de classes	35,00
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES PRESENCIALS TEÒRIQUES I PRÀCTIQUES:

El desenvolupament magistral del programa es complementarà amb l'explicació d'exemples. Durant les classes pràctiques es desenvoluparan exercicis que permetran a l'estudiantat entrar en contacte amb els diferents materials i tècniques de treball en arqueologia.

PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES:

Lectura i seguiment de la bibliografia general i específica.

PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS:

Aplicació dels coneixements adquirits en les classes teòriques a la interpretació de documentació arqueològica seleccionada.

REALITZACIÓ DE TREBALL EN EQUIP:

Elaboració i exposició pública d'una presentació a triar entre els temes proposats pel professorat, que s'establiran en els annexes corresponents.

PARTICIPACIÓ ACTIVA:

A més de la presentació dels diferents treballs, l'alumnat haurà de participar mitjançant preguntes als seus companys i respostes a les quals se li facen, així com participar de manera activa en les activitats desenvolupades tant a l'aula, com en els laboratoris i en les eixides de camp.

TUTORIES:

a) Tutories programades:

Destinades al seguiment del treball de grup.

b) Tutories no programades:

L'alumnat pot assistir en qualsevol moment a l'horari de tutoria per realitzar les consultes que considere necessàries.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES:

Al llarg del semestre s'establiran una o més activitats que complementen el treball teòric i pràctic.

AVALUACIÓ

En la primera convocatòria es realitzarà una avaluació contínua, a través de diversos treballs individuals i

grupals. No obstant això, l'estudiantat podrà triar entre aquesta avaluació contínua i una avaluació final (examen teoricopràctic). Per a fer mitjana en la primera convocatòria caldrà tindre cadascuna de les proves individuals aprovades. En qualsevol de les dues opcions, els resultats d'avaluació se sumaran a la nota derivada de les activitats complementàries i la participació (20%). S'avaluaran els següents ítems:

Proves individuals sobre els continguts del programa i participació	7
Elaboració i comentari de les activitats complementàries	1
Elaboració i presentació del treball en grup	2
TOTAL	10

La segona convocatòria consistirà en una prova a determinar per l'equip docent de l'assignatura, tal i com s'especificarà a l'annex de la Guia Docent. Si l'alumnat suspèn, en primera convocatòria, l'avaluació contínua, en segona convocatòria es mantindran les notes de les proves superades. L'alumnat haurà de recuperar les parts suspeses seguint les indicacions de l'equip docent. No obstant això, si l'alumnat opta directament a la prova escrita final, en primera convocatòria, la recuperació en segona convocatòria consistirà en una nova prova escrita, tot i que es mantindran les notes de l'activitat complementària i participació.

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques

- DOMINGO SANZ, Inés; BURKE, Heather; SMITH, Claire (2007): *Manual de campo del arqueólogo*, Ariel Prehistoria.
- GAMBLE, Clive. (2002): *Arqueología básica*, Barcelona, Editorial Ariel Prehistoria.
- GONZÁLEZ RUIBAL, Alfresco; AYÁN, Xurxo (2018): *Arqueología. Una introducción al estudio de la materialidad del pasado*, Alianza Editorial, Madrid.
- JOHNSON, Mathew (2000): *Teoría Arqueológica. Una introducción*, Editorial Ariel Historia, Barcelona.
- RENFREW, Colin; BAHN, Pau (1993 y 2011): *Arqueología. Teoría, Métodos y Práctica*, Editorial Akal, Madrid.
- ZAPATA, Lydia; GARCÍA-DÍEZ, Marcos (2013): *Métodos y técnicas de análisis y estudio en Arqueología Prehistórica: de lo técnico a la reconstrucción de los grupos humanos*, Universidad del País Vasco.

Complementàries

- GRANT, Jim; GORIN, Sam; FLEMING, Neil (2002): *The Archaeology course book. An introduction to study skills, topics and methods*, Roudledge, Londres.
- MANNONI, Tiziano; GIANNICHECKDA, Enrico (2003): *Arqueología de la producción*, Editorial Ariel, Barcelona.
- FERNÁNDEZ MARTÍNEZ, Víctor Manuel (2005): *Una Arqueología Crítica. Ciencia, ética y política en la construcción del pasado*, Editorial Crítica, Barcelona.
- Vídeos docents METARQ: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLiPJN11xCP1vJ5LrMIzNNXciLmdwwJAn7>